

लिपिक परीक्षा
(ऑगस्ट, २०१३)

जिल्हा निवड समिती, सोलापूर

- १) संगणकाची .... कोडमध्ये असलेली भाषा आपल्याला समजत नाही.
 ✓ १) बायनरी   २) इंग्रजी   ३) मराठी   ४) कन्नड
- २) डॉस, विंडोज, युनिक्स, लिनक्स या .... आहेत.
 ✓ १) ऑपरेटिंग सिस्टिम   २) हार्डवेअर   ३) फर्मवेअर   ४) प्रोग्रॅम्स
- ३) ROM म्हणजेच .... मेमरी होय.
 ✓ १) रीड ओन्ली मेमरी   २) राइट ओन्ली   ३) रीड औंड राईट   ४) रीड औंड प्रिंट
- ४) उघडलेल्या फाईलमधील स्क्रीनवर दिसणारे चित्र डेस्कटॉपच्या मध्यभागी दिसणाऱ्या .... या आज्ञेचा उपयोग होतो.
 १) Set as wallpapers (Tiled)   ✓ २) Set as Wallpaper (Centered)
 ३) Set as wallpapers (Corner)   ४) Set as wallpaper (Middle)
- ५) ..... द्वारे कागदावरील चित्राचे कॉम्प्युटरमधील मजकुरात रुपांतर केले जाते.
 ✓ १) स्कॅनर   २) चीप   ३) मोडेम   ४) रॅम
- ६) संगणकातील प्रतिमेची सुस्पष्टता .... या एककात मोजतात.
 ✓ १) DPI   २) मीटर   ३) सेटिमीटर   ४) किलोमीटर
- ७) कार्यालयीन पत्रव्यवहारासाठी .... या प्रकारचा प्रोग्रॅम असतो.
 ✓ १) मेलमर्ज   २) असेंब्लर   ३) वर्डप्रोसेसर   ४) सायबर स्पेस
- ८) कार्यालयातील विविध प्रकारची कामे करण्यासाठी काही प्रोग्रॅम वापरले जातात. या सर्व प्रोग्रॅम्सना .... असे नाव आहे.
 ✓ १) विडो   २) ऑफिस सूट   ३) सायबर स्पेस   ४) यापैकी नाही
- ९) मानव विकास अहवाल २०१३ नुसार कोणत्या देशाचा मानवी विकास निर्देशांक सर्वात जास्त आहे?
 १) नॉर्वे   २) भारत   ✓ ३) आर्यलंड   ४) नेदरलॅंड
- १०) 'आयर्न लेडी' असे खालील पैकी कोणास म्हटले जाते?
 ✓ १) इंदिरा गांधी   २) मागरिट थेंचर   ३) बेनहीर भुटो   ४) शेख हसीना
- ११) UNO चे सध्याचे अध्यक्ष कोण आहेत?
 १) वेन जीआ बाओ   २) शशी थरुर   ✓ ३) बान की मून   ४) ली शिन पींग
- १२) अण्णा हजारे यांचे उपोषण .... साठी होते.
 १) शेतकरी आत्महत्या   २) कापसाला योग्य भाव
 ✓ ३) जनलोकपाल बिल   ४) उसाला योग्य भाव
- १३) "पृथ्वी सर्वाच्या सर्व गरजा पूर्ण करू शकते, पण आपली हाव (लोभ) पूर्ण करू शकत नाही" हे उद्गार कोणाचे?
 १) राजेंद्र चौधरी   ✓ २) महात्मा गांधी
 ३) डॉ. सलीम अली   ४) सुंदरलाल बहुगुणा
- १४) श्रीनिवास पाटील यांची नुकतीच कोणत्या राज्याचा राज्यपाल पदी निवड झाली आहे?
 १) आसाम   २) बिहार   ३) ओडिसा   ✓ ४) सिक्कीम
- १५) ६.० व्या राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्कार सोहळ्यामध्ये कोणत्या चित्रपटास सर्वोत्कृष्ट चित्रपटाचा पुरस्कार मिळाला?
 ✓ १) विकी डोनर   २) अनुमती   ३) पानसिंग तोमर   ४) धग

- १६) प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणते अक्षर येईल? A, C, E, G, I, K,?
 १) M   २) N   ३) L   ४) O
 १७) खालील मालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल?
 १) १५०   २) १८०   ३) १०   ४) १२०
 १८) खालीलपैकी विसंगत घटक कोणता?
 १) वंगण : सायकल   २) डिझेल : इंजिन   ३) तेल : दिवे   ४) इंधन : मोटार गाडी
 १९) कुत्रा, मांजर, गाय, मनुष्य, यातील वेगळा घटका कोणता?
 १) मांजर   २) मनुष्य   ३) कुत्रा   ४) गाय
 २०) प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल? १ : २५ :: ४९ : ?
 १) ३६   २) ६४   ३) १६   ४) ८२
 २१) खालील प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणता शब्द येईल? कृतज्ञ : कृतज्ञ :: ? निकृष्ट
 १) आकृष्ट   २) कृष्ट   ३) उकृष्ट   ४) आप्टेष्ट
 २२) खालील मालिकेत येणारी संख्या कोणती? ८, १५, २२, २९, ३६, ४३,.....
 १) ५०   २) ४९   ३) ५१   ४) ६२
 २३) जर BAD हा २१४ असा लिहितात, तर DAD हा शब्द कसा लिहाल?
 १) ४१२   २) ४१४   ३) १४४   ४) ४२४
 २४) गाळलेल्या जागी योग्य अंक लिहा. ३६, ४९, ६४,.....
 १) ७०   २) ४१   ३) १०   ४) १४
 २५) रिकामी जागा भरा. पृथ्वी सूर्याभोवती प्रदक्षिणा घालते. हे विधान एक .....
 १) मत आहे   २) धारणा आहे   ३) वस्तुस्थिती आहे   ४) दृष्टिभ्रम आहे
 २६) फक्त पक्ष्यांना पिसे असतात; तर खालीलपैकी कोणते सत्य आहे?
 १) पक्ष्यांची पिसे वसंत ऋतूत झडतात   २) सर्व पिले हलकी असतात.
 ३) कांही पक्ष्यांना पिसे असूनही ते उडत नाहीत   ४) प्राण्यांना पिसे नसतात.
 २७) रमेशला ५ बहिणी व ३ भाऊ आहेत. सुरेश हा रमेशचा एक भाऊ आहे तर सुरेशला किती भावंडे आहेत?
 १) ८   २) ७   ३) ९   ४) १०
 २८) A ही B ची बहीण आहे. C ही B ची आई आहे. D हे C चे वडील आहेत. E ही D ची आई आहे. तर A चे D शी नाते कोणते?
 १) आजी   २) आजोबा   ३) मुलगी   ४) नात
 २९) रमेश दक्षिणेकडे गेला. नंतर डावीकडे वळला, परत डावीकडे वळला आणि नंतर उजवीकडे वळला तर रमेश कोणत्या दिशेने जात आहे?
 १) उत्तर   २) दक्षिण   ३) पूर्व   ४) पश्चिम
 ३०) एक ऑगस्टला गुरुवार होता, तर एक सप्टेंबरला कोणता वार असेल?
 १) गुरुवार   २) रविवार   ३) सोमवार   ४) शनिवार
 ३१) पुढील वाक्प्रचाराचा अर्थ सांगा. - "लंकेची पार्वती"
 १) लंकेत राहणारी पार्वती   २) शंकराची पत्नी
 ३) श्रीमंत स्त्री   ४) अंगावर दागिने नसलेली स्त्री
 ३२) "कैकीला दशरथाने दोन बुर दिले" या वाक्यातील रेखांकित शब्दाची जात कोणती?
 १) नाम   २) क्रियापद   ३) सर्वनाम   ४) शब्दयोगी अव्यय
 ३३) जगी सर्वसुखी असा कोण आहे? हे वाक्य विधानार्थी करा.
 १) या जगात बरेच लोक दुःखी आहेत   २) जगात सुखी सर्व कोणी आहे काय
 ३) जगात सर्वसुखी असा कोणी नाही   ४) सर्व सुखीचा जगात सापडणे कठीण

- 34) पुढील वाक्प्रचाराचा अभिप्रेत अर्थ काय? "केसाने गळा कापणे"
 १) गळणारे केस कापणे २) विश्वासघात करणे   ३) जोरजोराने रहणे   ४) भीती वाटणे
- 35) गोविंदाची उंची पाच फूट सात इंच आहे. प्रकाशाची उंची पाच फूट सहा इंच आहे. यावरून पुढील विधानांपैकी कोणते विधान निरपवादपणे खरे आहे ते सांगा.
 १) गोविंदा फारच उंच आहे   २) गोविंदा इतर कोणापेक्षाही अधिक उंच आहे
 ३) गोविंदा प्रकाशापेक्षा अधिक उंच आहे   ४) गोविंदा व प्रकाश दोघेही उंच आहेत
- 36) कायद्याने प्रस्थापित होणाऱ्या नियमांनाच ..... नियम म्हणता येईल.
 १) वैज्ञानिक   २) वैचारिक   ३) वैधानिक   ४) नैतिक
- 37) पुढील वाक्याचा प्रकार ओळखा. "सर्वांनी शांत बसा"
 १) संकेतार्थी   २) नकारार्थी   ३) संयुक्त   ४) आज्ञार्थी
- 38) कोणाचेही न एकता मनाला वाटेल तसे वागण्याला म्हणतात .....
 १) हवे तसे करणे   २) मनमानी
 ३) हव्यास   ४) स्वतःला फार शहाणे समजणे
- 39) "सूर्य मावळत आहे" हे वाक्य पूर्ण भविष्यकाळात करा?
 १) सूर्य मावळल   २) सूर्य मावळत असेल   ३) सूर्य मावळलेला असेल   ४) सूर्य मावळला
- 40) "हरकाम्या" म्हणजे .....
 १) कामात मदत करणारा   २) सांगितलेले कोणतेही काम करणारा
 ३) स्वतःहून कामे करणारा   ४) प्रत्येक काम चोख करणारा
- 41) Select the similar meaning of the word - 'error'
 १) Crime   २) Mistake   ३) Wrong   ४) Right
- 42) Which of the following pairs has opposite meaning.
 १) right-correct   २) Good-bad   ३) Smart-active   ४) Old-ancient
- 43) Potato wada is my favourite food. Hear 'favourite' means.
 १) Sweet   २) Daily
 ३) Liked more than other Food   ४) Choice
- 44) A person who writes books is called .....
 १) A writer   २) An author   ३) a teacher   ४) Printer
- 45) The people who use the internet are .....
 १) Computer Experts   २) Netizens
 ३) Citizens   ४) Monitors
- 46) Fill in the blanks with the correct word in the following sentence.
 Where did Timothy .... his time?
 १) loose   २) lose   ३) loosed   ४) loss
- 47) What is the official counting of a country's population called?
 १) Counting   २) Election   ३) Budget   ४) Census
- 48) A Person who receive guests is a .....
 १) Owner   २) Host   ३) Family   ४) Manager
- 49) Write one word for the words 'Not likely to happen' ....
 १) Non-happen   २) Unable   ३) Impossible   ४) Unlike
- 50) Which of the following sentence is a wrong one?
 १) I am smiling   २) He is wasting time
 ३) You are speaking time   ४) They have going

- ५१) खालीलपैकी कोणत्या राज्याला महाराष्ट्राची सीमा भिडलेली नाही?
 १) आंध्रप्रदेश   २) मध्यप्रदेश   ३) गुजरात   ४) तामिळनाडू
- ५२) खालीलपैकी कोणते क्षेत्र गोदावरीकाठी वसलेले नाही?
 १) नांदेड   २) पैठण   ३) नाशिक   ४) पंढरपूर
- ५३) महाराष्ट्राच्या .... या स्वाभाविक विभागातून वाहणाऱ्या नव्या तुलनात्मकदृष्ट्या कमी लांबीच्या आहेत.
 १) पठार   २) कोकण   ३) विदर्भ   ४) मराठवाडा
- ५४) राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक ९ ने खालीलपैकी कोणती दोन शहरे जोडली गेली आहेत?
 १) मुंबई - विजयवाडा   २) पुणे - सोलापूर   ३) मुंबई - सोलापूर   ४) मुंबई - हैदराबाद
- ५५) गोदावरील खोरे भारतातील कितव्या क्रमांकाचे मोठे खोरे आहे?
 १) पहिल्या   २) दुसऱ्या   ३) तिसऱ्या   ४) चौथ्या
- ५६) पानझडी वृक्षांची अरण्ये महाराष्ट्रात मुख्यत्वे .... येथे आढळतात.
 १) पश्चिम महाराष्ट्र   २) कोकण   ३) विदर्भ   ४) मराठवाडा
- ५७) भूक्षेत्राशी वनव्याप्त क्षेत्राचे सर्वाधिक प्रमाण (टक्केवारी) असणारे राज्य कोणते?
 १) मध्यप्रदेश   २) कर्नाटक   ३) मिश्रोरम   ४) उत्तरप्रदेश
- ५८) भारताच्या सीमेला किती देशांच्या सीमेने स्पर्श केला आहे?
 १) सहा   २) सात   ३) आठ   ४) नऊ
- ५९) भारतात नियोजन आयोगाची स्थापना केढां करण्यात आली?
 १) १९४९   २) १९५०   ३) १९५१   ४) १९५२
- ६०) चलनवाढ खालीलपैकी कोणत्या बाबींमुळे भरून येते?
 १) चलन पुरवठ्यातील वाढ   २) उत्पादन वाढ
 ३) वरील दोन्ही बाबींमुळे   ४) यापेक्षा वेगळे उत्तर
- ६१) बँकदर म्हणजे असा दर, की ज्या दराने रिझर्फ बँक ... कर्ज देते.
 १) व्यापारी बँकांना   २) शासनाला   ३) नागरिकांना   ४) शेतीव्यवसायाला
- ६२) वित्त आयोगाची निर्मिती दर..... वर्षानी केली जाते.
 १) तीन   २) घार   ३) पाच   ४) सहा
- ६३) भारतातील हरित क्रांती मुख्यत्वे .... या पिकांच्या बाबतीत यशस्वी ठरली.
 १) तांदूळ व गहू   २) गहू व ज्वारी   ३) तांदूळ व ज्वारी   ४) गहू व मका
- ६४) महाराष्ट्राचे अर्थमंत्री महाराष्ट्राचा अर्थकसंकल्प कोणाच्या वतीने सादर करतात?
 १) मुख्यमंत्र्यांच्या   २) राज्यपालांच्या   ३) जनतेच्या   ४) केंद्राच्या
- *६५) भारताचे विद्यमान अर्थमंत्री म्हणून खालीलपैकी कोणाचा निर्देश करावा?
 १) प्रणव मुखर्जी   २) कमलनाथ   ३) पी. चिंदंबरम्   ४) मनमोहनसिंग
- ६६) जून १९८४ मध्ये .... या मोहिमेअंतर्गत भारतीय लष्कराने पंजाबमधील अमृतसर येथील सुवर्णमंदिरातील अतिरेक्यांचा बीमोड केला.
 १) ऑपरेशन पोलो   २) ऑपरेशन क्ल्यू स्टार
 ३) ऑपरेशन ग्रीन स्टार   ४) ऑपरेशन ग्रीन हंट
- ६७) लोकमान्य टिळकांनी पुरस्कृत केलेल्या चतुःसूत्री मध्ये प्रामुख्याने स्वराज्य, राष्ट्रीय शिक्षण, स्वदेशी आणि .... या चार बाबींचा समावेश होतो.
 १) बहिष्कार   २) सत्याग्रह   ३) कायदेभंग   ४) असहकार
- ६८) डॉ. केशव बळीराम हेडोवार यांनी १९२५ साली ..... येथे राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाची स्थापना केली.
 १) दिल्ली   २) अहमदाबाद
 ३) नागपूर   ४) कोलकाता

- ६९) महात्मा गांधी १९२४ च्या .... या अधिवेशनाचे अध्यक्ष होते.
 १) मुंबई   २) बैलगाव   ३) पुणे   ४) लाहोर
- ७०) खालीलपैकी कोण एकदाही काँग्रेसचे अध्यक्ष बनू शकले नाहीत?
 १) लोकमान्य टिळक   २) पंडित नेहरू
 ३) दादाभाई नवरोजी   ४) गोपाळकृष्ण गोखले
- ७१) डिप्रेस्ड क्लासेस मिशनची स्थापना कोणी केली?
 १) ग. वा. जोशी   २) म. गो. रानडे   ३) वि. रा. शिंदे   ४) वि. दा. सांवरकर
- ७२) राष्ट्रपतींची निवड ..... निवडणुकीद्वारे होते.
 १) प्रत्यक्ष   २) अप्रत्यक्ष   ३) जनतेद्वारे   ४) यापेक्षा वेगळे उत्तर
- ७३) राष्ट्रपतींना पद व गोपनीयतेची शपथ कोण देते?
 १) पंतप्रधान   २) सर्वोच्च न्यायालयाचे सरन्यायाधीश
 ३) राज्यपाल   ४) लोकसभेचे सभापती
- ७४) स्वतंत्र भारताचे पहिले उपराष्ट्रपती कोण?
 १) डॉ. राजेंद्रप्रसाद   २) डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन
 ३) मोहम्मद हमीद अन्सारी   ४) डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम
- ७५) "समाजवादी व धर्मनिरपेक्षा" हे शब्द घटनेत कोणत्या घटनादुरुस्तीद्वारे समाविष्ट केले?
 १) ३६   २) ४२   ३) ४६   ४) ५२
- ७६) भारताचे महालेखापाल यांची नियुक्ती कोणामार्फत केली जाते?
 १) राज्यपाल   २) राष्ट्रपती   ३) पंतप्रधान   ४) सरन्यायाधीश
- ७७) घटकराज्यातील आणीबाणी आयोगाने कोणत्या कलमान्वये लागू केली जाते?
 १) ३५२   २) ३५६   ३) ३६०   ४) ३६४
- ७८) सध्याचा तरतुदीनुसार महाराष्ट्रातील महापौर व उपमहापौर यांचा कार्यकाल किती वर्षे असतो?
 १) पाच   २) एक   ३) अडीच   ४) दोन
- ७९) राज्यसभेच्या प्रत्येक सदस्याचा कार्यकाल ..... वर्षे इतका असता.
 १) चार   २) पाच   ३) सहा   ४) सात
- ८०) महाराष्ट्राच्या विधानसभेची सदस्य संख्या .... आहे.
 १) २८०   २) २८८   ३) ३००   ४) ३१०
- ८१) कावीळ हा रोग मानवी शरीरातील .... या अवयवास जडते.
 १) जठर   २) यकृत   ३) फुफुस   ४) मोठे आतडे
- ८२) दुधामध्ये .... ही शर्करा असते.
 १) मालटोज   २) लॅक्टोज   ३) सुकोज   ४) ग्लुकोज
- ८३) केमोथेरेपी ही उपचारपद्धती ..... शी निगडित आहे.
 १) कर्करोग   २) एड्स   ३) मधुमेह   ४) हृदयविकार
- ८४) आयोडिनमुळे पिष्टमय पदार्थ .... बनतात.
 १) काळे   २) निळे   ३) पिवळे   ४) लाल
- ८५) प्रकाश संश्लेषण क्रियेस आवश्यक असणारा ..... वनस्पतींना पाण्यातून मिळतो.
 १) ऑक्सिजन   २) कार्बनडायऑक्साईड   ३) नायट्रोजन   ४) कार्बन मोनॉक्साईड
- ८६) रक्तपीती म्हणजेच ..... हा रोग होय.
 १) मुडदूस   २) स्कर्की   ३) गलगांड   ४) चंद्रमुखी
- ८७) मानवी पेशीमध्ये गुणसूत्रांच्या ..... जोड्या असतात.
 १) २१   २) २२   ३) २३   ४) २४

- ८८) बुरशीचा अभ्यास करणाऱ्या शास्त्राला ..... म्हणतात.
 १) फायकोलॉजी   २) मायकोलॉजी   ३) बायोलॉजी   ४) जिआलॉजी
- ८९) सर्वयोग्य ग्राहक असे कोणत्या रक्कगटाच्या व्यक्तीस म्हटले जाते?
 १) ए   २) एबी   ३) बी   ४) ओ
- ९०) भारतीय अवकाश संशोधन संस्था .... येथे आहे.
 १) बंगलुरु   २) पुणे   ३) विशाखापट्टणम   ४) हैदराबाद
- ९१) पाण्याचे बर्फात रूपांतर झाले की त्याचे घनफळ .....
 १) कमी होते   २) वाढते   ३) तेवढेच राहते   ४) यापेक्षा वेगळे उत्तर
- ९२) १ अश्वशर्ती = ... वॅट
 १) ७५०   २) ७४८   ३) ७३०   ४) ७६०
- ९३) पाण्याचा प्रवाह ..... मध्ये मोजतात.
 १) क्युसेक   २) टीएमसी   ३) एमएलडी   ४) यापैकी नाही
- ९४) मानवी शरीराला कार्बोहायड्रेट्स का आवश्यक असतात?
 १) स्नायू मजबूत होण्यासाठी   २) शक्ती व उत्साह मिळण्यासाठी
 ३) हाडे बळकट होण्यासाठी   ४) रक्त व शुद्धी होण्यासाठी
- ९५) प्लॉस्टर ऑफ पॅरीस कशापासून मिळवितात?
 १) बॉक्साईट   २) सिमेंट   ३) लाईमस्टोन   ४) जिस्म
- ९६) अल्कोहोलमध्ये खालीलपैकी काय असते?
 १) कॉर्बन   २) हायड्रोजन   ३) ऑक्सिजन   ४) अ.ब व क तीनही
- ९७) हृदयाच्या स्पंदनांचा आलेख दाखविणाऱ्या उपकरणास काय म्हणतात?
 १) बॉरोग्राफ   २) थर्मोग्राफ   ३) सिसमोग्राफ   ४) कॉडीओग्राफ
- ९८) झोपेत माणसाच्या रक्तदाबात काय बदल होतो?
 १) वाढतो   २) कमी होतो   ३) कमी जास्त होतो   ४) पूर्वीइतकाच राहतो
- ९९) खालीलपैकी काय उत्कृष्ट विद्युत वाहक आहे?
 १) पाणी   २) बर्फ   ३) लाकूड   ४) खारेपाणी
- १००) एकदा रक्तदान केल्यानंतर पुन्हा रक्तदान करण्यासाठी साधारणत: ... इतका कालावधी जाऊदेणे आवश्यक आहे.
 १) एक वर्ष   २) एक महिना   ३) सहा महिने   ४) तीन महिने